

הממשלה

הארץ טהורה

למרות שאינו מחבב עיתונאים במיוחד, עשה חיים כהן, שר המשפטים החדש את המוסל עליו, הזמין אליו את העיתונאים הירושלמיים למסיבת שאלות ותשובות.

לא היה קשה לנחש מראש, מה ההיגיון הקושי שבא-יכוח העיתונות ישאלו את שר המשפטים. היו אלה אותם גילויי שחיתות במנגנון הממשלתי וממשלתי למחצה, שהציגו ליחיד להגיע לאזני הצבור ושפשוט עליהם הם אצבע, גילויים המביעים את בעיית הרמה המוסרית בארץ בקליפת אגוז.

לאותם העיתונאים התממים, שחיכו לראות את השר מטיל את עצמו לפני העגלה ששמה מוסר ציבורי, המדרדרת במדרון תלול, נפונה אכזבה. חיים כהן לא הבטיח

בה הוכן המסע וחוסר-השכנוע שבביצועו לא השפיעו על העוברים ושבים בחוצות הירושלמיות הצרות.

מזל הביש הראשון בו נתקל המסע: סי-רוב נשיאות הכנסת לקבל את בא-יכוח החות"מים שבראשם עמד המשורר אברהם שלונסקי בעל זר השערות הלבנות. הפגם הטכני בו נאחזה הנשיאות על-מנת להתחמק מתפקיד בלתי-נעים: העצומה, עליה חתם כל תושב רביעי בארץ, לא נשאה את כתובת הכנסת. המשלחת רטנה, כינסה, כמקובל בתנאים אלה, מסיבת עיתונאים והבטיחה להרעיש את הציבור.

התקלה השנייה ארעה כאשר 300 רודפי שלום מכל קצות הארץ נהכנסו בערב היום לאסיפה בכיכר ההסתדרות ופועל שיכור ר' צעיר ירושלמי הפכו, שלא ברצונם, מרכז העניינים. הפועל שעמד ליד הרמקול ופתח בקריאות בוו לאימפריאליזם האמריקאי ול-

האגרות. העקרון: שמירה על ערך ההשקעה העבודה שמוטב היה שלא לערוכו היה זה שמרת ההלחנה העממית בישראל היא נמוכה ביותר.

אולם למשתתפי הפסטיבל מחוץ-לארץ היה בזמריה משהו משום חתייה. לאחר ההלם הראשון של הנסיעה והארגון הגרועים, הופיעו רבים מהם לראות בישראל כמה וכמה דברים שהרחיבו את לבם. ביניהם העובדה שבישראל קיים מחסור בנשים. כיוון שמר-בית משתתפי הזמריה מחוץ-לארץ לא מניין נקבה היתה לא-לרמיהן שטרם הגיעו לגיל העמידה הצלחה ניכרת. למשל אחד השוט"רים שלחה את המשתתפים ברכבת מחיפה לרמת-גן. הספיק לצמצו לעצמו בתווג שיש לה שתי תכונות חשובות: פנים נאות ודר-כון בלגי.

תירות

רק שלושת המקומות

כשהחלה לשכת התיירות הממשלתית מט' פלת בתנופה בתנועת תיירים על-מנת ש-תכניס זרם דולרים לאוצר היבש לקחה בחשבון גם את חשיבות הארץ מבחינת מקומות תיה הקדושים לעדות ולכיתות הדתיות השרות. החשבון לא היה מוטעה והפרסומת הראשונה ניתנה כאשר הגיעה ארצה השחקנית ההולנדית ג'ין הייבר בלוויית קבוצת צלוינים, סירה משך ימים מספר במקומות הקדושים ברחבי הארץ.

לשכת התיירות לא הרחיקה ראות, לא השכיחה לדאוג לאמצעי תחבורה יעילים. התיירים-הצלוינים החלו קובלים על תנאי התחבורה הלקויים. בחרו השבוע בדבר שיביא תלונותיהם בפני הציבור. הדבר: הכומר הרצפתי אבה לקונס ירוק-העיניים וארוך-הפנים, פרופסור למדעי המוח (היסטוריה תנ"כית) באוניברסיטת ליל הצרפתית. לקהל עיתונאים שנמכנס לשמוע את דבריו

האפשרות השנייה, המקורית יותר, היא מסוכנת יותר. רק בעל אגרות חוב בסכום העולה על 15 אלף ל"י יהיה זכאי לרכוש מלט חפשי מפקוח וזה בכמותי שלא תעלינה על שתי חמשה אחוז מאגרותיו מדי חצי שנה. כמובן יהיה אפשר להערים על תקנה זאת על-ידי צבירת אגרות חוב בנות סכומים נמוכים יותר.

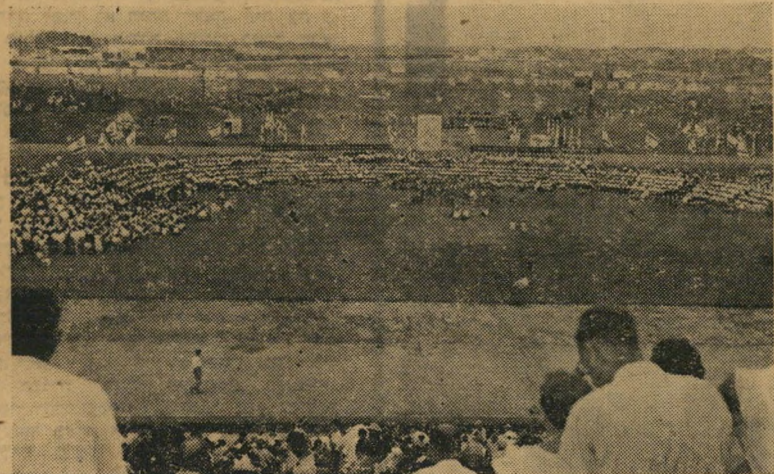
המיליונים הדרושים להשלמת המפעל ש-יפיק כבר בראשית השנה הבאה 500 טון מלט ליום וזרמו במהירות לתוך קופות נשר. כי נשר זכה באמנם של שני הסקטורים הכלכליים גם יחד. הוא המפעל היחיד הגדול (אלף עובדים) בו שותפים ההון הפרטי וההון ההסתדרותי שהיה בשוה, סולל-בונה (הלל דן ודוד הכהן) והחברה המרכזית להשקעות ולי-מסחר (גרשון גורביץ ואהרון נתנאל) וכך יצליח, כנראה נשר במכירת אגרות צמודות-המלט אחר שהאוצר נכשל (ומחוסר מבקשים הופסק ההיצע) במכירת השטרות צמודי-הדולר.

חגיגות

קול ברמת-גן

מדינת ישראל נמשלה לא אחת לתינוק המנסה לרוץ בטרם למד ללכת. אם היתה דרושה לכך הוכחה נוספת, בא פסטיבל הזמיר והעמיד על אמותיו דעה זו. 24 מק' הלוח גויסו בארץ ובחוץ לארץ, הוסעו בא-ניות שורצות חרקים לחוף חיפה, משם לבתי-ספר ברמת-גן.

הארגון הברוע באניות ובמקומות השיכון, שלא הותאמו כראוי מלכתחילה לצורך מגו-רים למאות איש, היה מיקדם לאי-הסדרים ששררו ביום פתיחת הזמריה באיצטד רמת-גן ובמבואותיו. אין ספק שאיצטדו של אברהם

ההופעה המרכזית של הזמריה באיצטדיון רמת-גן... אפתעה בלתי-נעימה

שום טיהור, המשיך לגרד את ראשו, ללעוס את עניבתו, ענה לשאלות בצורה יבשה ב-יותר, מנקודת ראות משפטית בלבד. את ה-ציניות המשפטית המתק בדיחה מספר. העיתונאים הזפתו לשמוע, מה פשוטים למעשה כל אותם עניינים: אנשי הסוכנות, שהואשמו בדו"ח שמוראק בבכירות על תק-נות היבוא, המכס והכספים, קיבלו לאחר ה-מעשה רשינות חוקיים, הולבנו בעיני החוק, פרשת ראש עיריית עכו, ברוך גוי, שהא-שמות כבודת הושמעו נגדו, לא נוגעת למש-רד המשפטים, כל עוד לא הוגשה נגדו תלונה. שר המשטרה, בכור שיטרית, רשאי היה להחליט לפי שיקולו, לא לחתור על שרתו של קצין המשטרה יצחק בודינגר, גם לאחר שהוכח כי עבר עבירה ברכישת מקרר. חיים כהן רק חלק על ניסוח הודעתו המפורסמת של שיטרית בכנסת, בה הסביר כי עבירה על חוקי חירום, היא אינה, למעשה, (הנמקה כזו, לא הייתם שומעים מפי-ו) חוץ מזה הסכים עם חברו לממשלה, שהיה כדאי לשי-

מונטבטן לא הפסיק, המשיך בצעקות הבו-גם כשהרמקול השני עבר לקריאות הידד עם השמעת שמות מורחיים יותר.

הצעיר החסון והבלונדי צעק אף הוא לתוך הרמקול "יחי השלום!", אך הוסיף דרך אר-חו רמקול את דעתו הפרטית, "בונו לקומר ניסטים!". אחר יצא הצעיר, שהשתלט על הרמקול, להתקפת-נגד אישית על עורכי ה-מסע, בידח את קהל הסקרנים שהתאסף ל-שמע קול הרמקול ברשימה ארוכה של מו-צרים אמריקאיים-אימפריאליסטיים בהם הש-תמשו המפגינים לביצוע מסעם: מכונת דודני להבאת רודפי השלום, רמקולים תוצ-רת ארצות-הברית, נייר לעשיית כרזות וצבע לציור יונת השלום, כולם ילידי ארה"ב.

איש שלישי שהפריע להפגנה, אם כי לא מתוך רצון רע, היה עולה עיראקי וקן שעמד ליד דווו המהביל, צעק "תירס!" במקום "בוו!" והידד "!"

הסתה

קינדם או חולה רוח

עוברי אורח ירושלמיים הרגילים ככל בני הארץ לעשרות הכרוזים המופיעים על קי-רות בתיהם לא התעניינו במיוחד בכרוז הקצר כתוב" מכונת-הכתובה שהופיע בש-בוע שעבר על קירות בתי-גזית ירושלמיים. אולם אלה שעצרו לעיין בכרוז ועמדו על תכנו נסערו ביותר, הביעו את המשטרה ל-צאת לתקירה מיוחדת.

כתבו האלמונים מחברי הכרוז: "לידיעת בני המזרח... לגמור אתכם צריכים אנו ה-אשכנזיים... אתם אנשים שלמים. אנו לא ניתן לכם להתקדם בחיים. לא בצבא לא בקיבוצים, לא בממשלה, לא בכל מקום... כמירכ-אנו מזהירים את בני עדות המזרח לעזוב את מקומות העבודה לבני אשכנז, אחרת נאלץ, אנו האירופאים האשכנזים, להוציא אתכם בכוח." חתומים: "ארגון בני גזע עליון".

תגובתם הראשונה של הקוראים, ביניהם: שני פרופסורים של האוניברסיטה העברית: תלישה כעסנית של הכרוזים מהקירות וקרי-עתם. התוצאה: לידי המשטרה הגיע רק הע-תק אחד שלמי טיב נירו ואותותיו החליטה לעצור את מחברי הכרוז, "בכל מחיר".

השערתו על זהות המחברים לדעת ה-ירושלמים הן שלוש: מעשה קונסד הסר-אחריות או מבצע יחיד של חולה-רוח. האפ-שרות השלישית: פרובוקציה של צעירים לא-אשכנזים הרוצים בדרך זו להביא להקמת מפלגה עדתית כתגובה וכהגנה נגד איומים והפליות אשכנזיים קיימים ומדומים.

חיים כהן, שר המשפטים מבחינה חוקית, בסדר

מור על איש זה במשטרה. לשאלה מה הם נימוקיו לעמדה זו, הסביר כי אינו שר ה-משטרה, הצחיק בזאת את קהל העיתונאים שלא הוסיף עוד ללחוץ לתשובה, הסתפק ב-הודעת העקיפין, כי מבחינה חוקית טהורה הארץ מכל שחיתות.

צדפי הזמריה: ציפורה ומושה שרת, חנה ויוסף שפרינצק לנוכחים...

באולם הישיבות החיפאי של חברת הספנות שוהט סיפר לקונס כי הוא מבקר בארץ הפעם הרביעית בלוחתו קבוצות צלוינים על סיפוני אניות ישראליות. שלא בדומה לקבוצות ה-צעירים האמריקאיים והבלגיים שבאו לזמריה באניות הישראליות וסיפרו על תנאים אימים הודה לקונס כי כל אחד מחבריו קיבל את המגיע לו, בהתאם לתשלומי הוצירי בעד כר-טיס הנסיעה. דבר זה לא מנע את הכומר מלגנות את טיב האוכל הירוד במחלקות ה-נמוכות שלא עמד על הגובה.

טענות העיקרית של האבה: הקלקולים הרבים והמתמידים באוטובוסים המפוארים והמודרניים בהם מוסעים התיירים-הצלוינים לסיריהם בני חמישה הימים בארץ. הקלקולים דורשי-התיקונים מונעים מהצלוינים את האפ-שרות להשלים את סיריהם במועד ולעתים קרובות הם נאלצים להסתפק בשלושת המ-קומות הקדושים ביותר (נצרת, ירושלים וטבריה) בלבד.

הפגנות

"בוו", "הידד" ו"תידים"

מסע השלום של מפ"ם ומק"י שהיה צריך, לפי התכנית, לזעזע את ירושלים, צלע קצה, הורגש על-ידי כמה עשרות מתוך 150 אלף תושבי ירושלים בלבד. הצורה הדילטנטית

קרינצי הוא אחד היפים במרחב, אפילו הצ-ליח להוציא קריאת התפעלות מפיה של מקה-לנית ניו-יורקית בגיל העמידה. אבל למעשה הריהו חסר-ערך ולא יוצלח להתקלויות ענק מעין אלה כל עוד משמש אותו כביש צר אחד בלבד. כאשר, בשעה הבורעת שלפני פתיחת הזמריה, חל קלקול באוטובוס זן באמצע של הכביש, נתהחה פקק תנועה שלא הפתיע איש מאלה שהיו נוכחים במכביה. מיפגני ה-צבא והתחריות הכדורגל הבינלאומיות שנער-כו באותו מקום.

גם אלה שכבר השלימו עם דרך הייסורים המובילה אל האיצטד ועשו אותה בשויון-הנפש והכניעה-לגורל המציניים את הלך נפשו של האורח הישראלי, זכו בתוכו להפתעה בלתי נעימה: הרמקולים לא פעלו, קולן של המקהלות לא הגיע לאזני האיש הפשוט ש-שילם במיטב כספו עבור כרטיס כניסה, צעד בחום היום אל מה שקחה כי יהיה פסטיבל הראוי לשמו.

האזרחים שהיטיבו לשמוע את המקהלות היו, מלבד מנצחיהן, אלה שטרחו לפתוח את מקלט הרדיו. אבל גם אלה לא יכלו להפיק הנאה מוסיקאית רצינית; רמת השירה היתה, במקרה הטוב ביותר, בינונית ורמת השירים הארצישראלים נמוכה. היצירות המשובחות ביותר שהושמעו בפסטיבל היו חזקא זרות. אם בא הפסטיבל ללמד משהו מחוץ לעצם